

ارتقاء تعاملات اجتماعی در عرصه های همگانی شهری

(نمونه موردی خیابان راهنمایی مشهد حدفاصل سه راه راهنمایی تا تقاطع با خیابان سناباد)

الهام لشکری^۲، ساجده شادکام^۳، عاطفه سپهری نژاد^{۴*}

۲-دکتری شهرسازی، استاد یار، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی سجاد مشهد

shadkam_s1995@yahoo.com

۳-دانشجوی کارشناسی مهندسی شهرسازی، دانشگاه فردوسی، مشهد

a.t.sepehry@gmail.com

۴-دانشجوی کارشناسی مهندسی شهرسازی، دانشگاه فردوسی، مشهد

چکیده:

اجتماع پذیری از مهم ترین عوامل مطلوبیت سنجی فضاهای شهری و نیز از کیفیت های مهم فضاهای شهری به حساب می آید. شرط اساسی برای اینکه یک عرصه همگانی، فضای شهری تلقی شود این است که در آن تعامل و تقابل اجتماعی صورت گیرد. عرصه همگانی فرصتی برای توسعه ابعاد اجتماعی فرد به لحاظ تعاملات اجتماعی و تجربه مشارکت در حیات جمعی در شهرها هستند و تنها یک مفهوم کالبدی نیست؛ بلکه کنش تعاملات شهروندی و فعالیت های شهری را نیز در برمی گیرد، بنابراین، عرصه همگانی دارای ابعاد اجتماعی و کالبدی است. در این پژوهش سعی شده است با شناسایی عوامل موثر بر ارتقای تعاملات اجتماعی در عرصه همگانی شهری از دیدگاه اندیشمندان مختلف به بررسی و ارزیابی این عوامل در خیابان راهنمایی، به عنوان یکی از قطب های تجاری شهر مشهد، پرداخته شود. روش تحقیق مورد استفاده در مقاله حاضر، متکی بر روش ترکیبی (کمی - کیفی) است و داده های مورد نیاز پژوهش با بهره گیری از اسناد کتابخانه ای، استفاده از پرسشنامه و همچنین برداشت میدانی از کاربران فضا گردآوری شده اند. جامعه مورد مطالعه متشکل از سه گروه ساکنین، کسبه و مراجعه کنندگان به خیابان راهنمایی است و حجم نمونه جهت پاسخگویی به سوالات پرسشنامه در گروه کسبه و ساکنین از فرمول کوکران و در گروه مراجعه کنندگان به خیابان از روش اشباع نظری به دست آمده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از تکنیک سوات و تحلیل طیف لیکرت و محاسبه توان افتراقی استفاده شده است. طبق نتایج پژوهش حاضر ۴ بعد کالبدی، اجتماعی، عملکردی و ادراکی - معنایی از اثرگذارترین ابعاد در ارتقای تعاملات اجتماعی در عرصه همگانی شهری هستند. با توجه به نتایج پرسشنامه، حضور پذیری و تعاملات اجتماعی شهروندان در خیابان راهنمایی درجه اول به علت کیفیت مطلوب بعد عملکردی و سپس بعد ادراکی - معنایی بوده است. برای دستیابی به هدف اصلی پژوهش پس از شناسایی مشکلات موجود به تعیین راهبرد و همچنین اولویت بندی آنها با استفاده از روش QSPM پرداخته و در نهایت راهکارهایی ارائه داده شده است.

اطلاعات مقاله

این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ساجده شادکام و عاطفه سپهری نژاد با عنوان « بررسی و ارزیابی معیارهای تاثیر گذار بر تعاملات اجتماعی در عرصه های همگانی شهری » می باشد که با راهنمایی های دکتر الهام لشکری در دانشگاه فردوسی صورت گرفته است.

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

اجتماع پذیری، فضای شهری، عرصه همگانی، تعاملات اجتماعی، خیابان راهنمایی

پایگاه نمایه کننده:

پایگاه استنادی علوم بحران اسلام

